

verlening en beleidsmakers is vaak het moeilijk een overzicht te verkrijgen van het onderzoek, dat her en der in het land wordt uitgevoerd. Even zo lastig is het is om een goede inschatting te maken van de relevantie van al dat onderzoek en de bruikbaarheid van de resultaten voor de praktijk van zorg- en dienstverlening.

Naast het verschaffen van informatie over de actuele stand van zaken van het wetenschappelijk onderzoek op belangrijke themagebieden in de sector is het congres ook bedoeld om gelegenheid te bieden om te reflecteren op ontwikkelingen in het onderzoek en methodieken van onderzoek en op de rol van onderzoek bij het invoeren van vernieuwingen in de verstandelijk gehandicaptenzorg. Tenslotte draagt het congres er toe bij de Nederlandse inspanningen op het gebied van het onderzoek ten behoeve van de zorg aan verstandelijk gehandicapten zichtbaar te maken in de aanloop naar het 12e Wereldcongres van de International Association for the Scientific Study of Intellectual Disabilities (IASSID) in 2004 in Montpellier. Begin 2003 wordt onder onderzoekers in de sector een 'call for papers' verspreid.

Het komende half jaar wordt u op de hoogte gehouden van de voorbereidingen van het congres via de websites van LKNG, www.lkng.nl en NGBZ, www.ngbz.nl

Cursussen

Cursus Ervaar het maar

Methodiek voor het stimuleren van motoriek, zintuigen en communicatie van mensen met een ernstige meervoudige handicap

Ervaar het maar is een praktische cursus met een speels thematisch werkboek voor de stimulering van motoriek, zintuigen en communicatie in de begeleiding van mensen met een ernstige meervoudige handicap. De cursus bestaat uit twee bijeenkomsten van een dag. De cursus wordt gegeven door Thyra Koeleman. Ze is logopediste en ervaringsdeskundige. Zij organiseert de cursus in eigen beheer onder auspiciën van NGBZ. Tijdens de bijeenkomsten krijgt de cursist voldoende handvatten om de mens met een ernstige verstandelijke handicap te stimuleren en daarbij een ontwikkelingslijn te volgen. De methodiek is makkelijk in te passen in binnen het dagprogramma van een dagcentrum of van een school.

In de cursus wordt gebruik gemaakt van het werkboek Ervaar het maar. Dat is een kleurrijk en makkelijk hanteerbaar boek, waarin veel praktische mogelijkheden en voorbeelden worden beschreven. Door een thematische benadering worden mensen met een ernstige meervoudige handicap uitgedaagd

tot contact en kunnen motoriek, zintuigen en communicatie gelijktijdig worden gestimuleerd. Binnen elk thema wordt op basale wijze gewerkt aan specifieke doelen. De redactie vroeg een korte telefonische toelichting van Thyra:

Hoe is de methodiek ontstaan?

Er was al het een en ander aan boekjes over het begeleiden van kinderen met ernstige meervoudige handicaps. Die waren meestal vanuit een bepaald vakgebied samengesteld. Ik wilde iets overstijgends. Je moet het samen doen, met verschillende disciplines kijken. Je moet dus samen naar een heleboel aspecten kijken. Ouders, groepsleiding, fysiotherapeuten, logopedisten, orthopedagogen. Ieder heeft een inbreng. Maar dat moet bij elkaar komen.

Materiaal dat daar van uit gaat ontbrak tot dusver? *Ja, ik miste eigenlijk materiaal dat zich op het totaal van het individu richt. In het werkboek is een gestructureerde aanpak uitgewerkt. Je moet met verschillende disciplines checken waar mogelijkheden zijn. Vervolgens de stappen invullen. Maar er wel flexibel mee omgaan. En als het nodig weer terug gaan kijken of je dingen misschien anders moet interpreteren.*

Voor wie is de cursus bedoeld? *Voor groepsleiding en ouders, in de eerste plaats. Maar ook anderen zoals paramedici en therapeuten kunnen er aan deel nemen. Cursusdata: er zijn data voor drie afleveringen gereserveerd: 9 en 23 januari, 6 en 20 februari, 6 en 20 maart 2003. De kosten van deelname aan de cursus bedragen € 385. Dit is inclusief het werkboek. NGBZ leden ontvangen € 25 korting en betalen € 360. Bent u geïnteresseerd in deze cursus? U kunt zich rechtstreeks aanmelden per e-mail naar thyra@koeleman.tfl.nl Voor telefonische informatie: Thyra Koeleman, 06-128 67 767*

Cursus Omgaan met vragen over seksueel misbruik

Seksueel misbruik in de zorg voor mensen met een handicap komt veel vaker voor dan men tot voor kort dacht. Instellingen krijgen te maken met cliënten die slachtoffer zijn geworden van misbruik, maar ook met cliënten die misbruik plegen. Toch beperken de maatregelen zich vaak tot het instellen van een commissie die vervolgens een protocol ontwikkelt.

Maar wat doe je aan preventie en signalering? En hoe moet je handelen als het misbruik eenmaal geconstateerd is? Een protocol alleen doet immers geen recht aan de cliënt die zich in zijn seksualiteit net zo vrij wil kunnen gedragen als andere mensen in zijn of haar omgeving.

Orthopedagogen en psychologen spelen hierin een grote rol. Zij hebben een belangrijke taak bij het bepalen van beleid bij seksueel misbruik. Zij moeten hiaten in de begeleiding van cliënten en grensover-